

Historyk Jakub Gałęziowski poszukuje osób urodzonych ze związków Polek z okupantami w czasie II wojny światowej i tuż po jej zakończeniu.

Children Born of War (CBOW) – tak określa się dzieci urodzone w okolicznościach wojennych, ze związków żołnierzy obcych formacji i miejscowych kobiet, zarówno z relacji dobrowolnych, jak i na skutek gwałtu. Grupa ta została niedawno rozpoznana przez instytucje międzynarodowe takie jak ONZ czy WHO i stała się przedmiotem zainteresowania naukowców. Przyczyniły się do tego oddolne inicjatywy samych „dzieci wojny” (jak potocznie siebie nazywają w Europie Zachodniej), które zdecydowały się głośno mówić o swoich doświadczeniach i nawzajem wspierać, m.in poprzez zakładanie stowarzyszeń.

Jedną z konsekwencji II wojny światowej były tysiące dzieci poczętych przez okupantów. W wielu regionach Europy i świata temat ten pozostaje wciąż tabuizowany, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w prywatnej. Jeśli chodzi o Europę Środkowo-Wschodnią, w odróżnieniu od Zachodu nie doczekała się dotychczas badań nad tym zjawiskiem. W Polsce dokładna liczba takich dzieci nie jest znana i grupa ta pozostaje niedostępna dla badaczy. Nie istnieją żadne spisy ani zrzeczenia, które pomogłyby zidentyfikować osoby urodzone „z powodu wojny”. Sam temat nie jest obecny ani w polskiej historiografii, ani w publicznym dyskursie, ani też w rodzinach, gdzie obce pochodzenie ojca mogło być ukrywane (tak jak się to działo w innych krajach). Przedstawiciele tej grupy są już w podeszłym wieku i należy do nich dotrzeć jak najszybciej.

Osoby, które zechciałyby opowiedzieć o swoich losach, a także zainteresowane tematem proszone są o kontakt bezpośrednio z realizatorem badań, Jakubem Gałęziowskim: e-mail jakub.galeziowski@gmail.com; tel. 573 096 115.

Pozyskane relacje obok materiałów archiwalnych stanowią będą bazę źródłową do analizy doświadczeń polskich CBOW oraz ich miejsca w społeczeństwie i w państwie. Aby zachować najwyższe standardy etyczne, a także zapewnić rozmówcom komfort i ochronę prywatności, wszystkie wywiady będą zanonimizowane.

Jakub Gałęziowski jest doktorantem na uniwersytetach w Augsburgu i w Warszawie, członkiem Polskiego Towarzystwa Historii Mówionej i współpracownikiem Ośrodka KARTA.

Projekt *Children Born of War – past, present and future* (CHIBOW) realizowany jest w ramach programu UE Horyzont 2020, jako *Marie Skłodowska-Curie INNOVATIVE TRAINING NETWORK* (grant nr 642571). Jest to inicjatywa europejskich naukowców i przedstawicieli innych sektorów, mająca na celu poszerzenie wiedzy na temat losów CBOW na przestrzeni XX wieku oraz jeszcze pełniejsze zrozumienie ich życiowych doświadczeń w czasie wojny, a także po zakończeniu konfliktów zbrojnych.

Strona internetowa projektu: www.chibow.org

